

Siden 2002 har Jakob Magid og hans kolleger ved Københavns Universitet hældt store mængder spildevandsslam på et forsøgsareal i Tåstrup. De parceller, der har fået mest, har fået hvad der svarer til 100 års tilførsel, og alligevel har det ikke givet anledning til bekymrende målinger af tungmetaller, bakterier eller andre forurenende stoffer i jorden, konstaterer lektor ved KU, Jakob Magid.

Slam er klamt

RECIRKULERING: Spildevandsslam er ildeset på landbrugsjord, men det er den største enkeltkilde til fosfor

Fire femtedele af al den fosfor, der findes i organiske affaldsprodukter uden for landbruget, gemmer sig i kommunernes spildevandsslam. Det er derfor svært at komme uden om spildevandsslammet, hvis man ønsker at recirkulere næringsstoffer fra byerne – og især fosfor.

Slam er historisk set et belastet produkt, som landbruget tøver med at bruge pga. for stort indhold af tungmetaller fra industrispildevand. Der er dog sket store fremskridt, og analyserne viser, at slam i dag er af en langt højere kvalitet end tidligere. Det konstaterer lek-

tor Jakob Magid, Københavns Universitet.

Det kunne blive endnu renere, hvis human urin og fæces ikke blev blandet med industrispildevand, gråt spildevand og overfladevand, eller hvis man ligefrem satsede på separeringssystemer i boligerne, så det blev adskilt ved kilden. Urin er umiddelbart anvendeligt som gødning, mens den faste del af afføringen formentlig vil kræve en eller anden form for hygiejniserings før anvendelse.

kmn@okologi.dk

Økologer må i princippet gerne bruge kildesorteret husholdningsaffald. Der er bare ikke ret meget af det. Kun omkring 12 procent sorteres ved kilden. Husholdningsaffald kan også sorteres mekanisk eller med enzymer. Forskellige undersøgelser tyder på, at kvaliteten er bedst, når affaldet bliver sorteret ved kilden.

Affaldsressourcer

Fire femtedele af fosfor-ressourcerne findes i spildevandsslam. Den største enkeltkilde til kalium er have-/parkaffald.

	Tørstof, ton	N, ton	P, ton	K, ton
Kildesorteret husholdningsaffald	14.865	282	34	189
Organisk husholdningsaffald (total)	228.800	4.347	526	2.906
Have-/parkaffald	409.635	2.222	394	3.892
Affald, servicesektor	9.756	185	22	124
Industriaffald	35.495	53	9	93
Spildevandsslam	132.600	6.312	4.150	716
Total	831.151	13.402	5.137	7.919
Fordelt på økologisk areal, kg/ha	4.790	77	30	46

Kilde: Myles et al. 2013 i Organic Agriculture